

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10736 - Investigació i Innovació Educativa / 10
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	2
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Fernando Miquel Roigé	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

Professorat

Fernando Miquel Roigé, és professor d'educació secundària de l'àrea de Física i Química, ha exercit d'assessor de formació al Centre de Professors de Menorca, i ha estat professor contractat de didàctica específica per la Universitat de les Illes Balears, i de Física per la UNED.

Introducció

Dins el context actual de l'ensenyament un dels principals objectius tant de les administracions educatives com dels professionals que desenvolupen les seves tasques docents, és la de millorar la funció docent mitjançant l'ús d'eines d'investigació educativa (fonamentades en la recerca social), l'anàlisi crític i l'aplicació de canvis que siguin el resultat d'una pràctica reflexiva. Per aquest motiu l'assignatura de investigació i innovació educativa esdevé dintre de la didàctica un pilar fonamental.

En aquesta assignatura l'alumnat coneixerà les tendències actuals i alguns exemples d'innovació educativa. Es posarà en pràctica l'aprendre investigant, s'analitzaran diferents estratègies didàctiques, es proposaran projectes innovadors i es farà un anàlisi crític del procés. S'abordarà el disseny de materials didàctics tenint en compte les noves tendències educatives. Es donaran a conèixer diferents recursos educatius per tal d'avaluar-los. Finalment, un dels objectius serà conèixer les línies d'intervenció de l'Administració Educativa de les Illes Balears en relació a la innovació educativa i a la formació permanent del professorat.

Requisits

Guia docent

Els requisits de l'assignatura són els mateixos que els generals d'accés al Màster.

Competències

Específiques

- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions referides als diferents aspectes relacionats amb la professió docent. .
- * Iniciar-se en les tècniques pròpies de la investigació i la innovació relacionades amb l'ensenyament de la matèria i amb l'educació en general, amb la finalitat de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació, innovació i avaluació educatives. .
- * Conèixer les institucions, models i vies per a la formació inherent a l'exercici professional. .
- * Desenvolupar una actitud reflexiva i crítica davant l'entorn social i cultural, l'entorn institucional en el que treballa i davant la seva pròpia pràctica professional. .

Genèriques

- * Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament i aprenentatge a les matèries pròpies de l'especialització cursada. .
- * Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura a l'entorn on està ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar a l'avaluació, investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de l'assignatura es distribuïxen en els següents temes:

Continguts temàtics

1. El professor reflexiu
El professorat reflexiu: la investigació de la pràctica com a font de millora i d'innovació docents. Indicadors de qualitat. La formació permanent del professorat.
2. La investigació i la innovació docent
La investigació i la innovació docent en relació amb els problemes d'ensenyament aprenentatge en cada àrea. Els programes i projectes d'innovació educatives impulsats per diferents institucions.
3. Projectes i metodologies innovadores.
Metodologia i tècniques basades en la investigació i l'avaluació educatives.
Disseny i desenvolupament de projectes d'investigació, innovació i avaluació a partir de la pròpia pràctica i la difusió de les bones pràctiques a la comunitat educativa.

Guia docent

La observació i la documentació com estratègies d'intervenció educativa dintre del procés d'ensenyament-aprenentatge.

4. Aplicacions, materials i recursos

Difusió, anàlisi i avaluació de diferents aplicacions, recursos i materials didàctics de l'àmbit de la innovació educativa.

Metodologia docent

La metodologia es fundamenta en l'exposició dels continguts teòrics, l'exposició d'activitats innovadores i la realització de treballs pràctics.

Volum de treball

El volum estimat a realitzar en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura, queda distribuït de la següent manera: 12 hores de treball presencial i 38 de treball no presencial.

Activitats de treball presencial (0,48 crèdits, 12 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Presentació dels continguts dels temes	Grup gran (G)	Exposició dels continguts per part del professor, amb diferents recursos. S'empraran diferents estratègies didàctiques: l'exposició magistral, l'anàlisi de documents visuals, l'exemplificació i debat a partir la descripció d'experiències de la pràctica educativa.	6
Classes pràctiques	Exercici pràctic sobre un supòsit d'investigació educativa	Grup mitjà (M)	L'alumnat posarà en pràctica estratègies, criteris, procediments i instruments d'innovació educativa.	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (1,52 crèdits, 38 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Treball a partir dels materials ofertats per l'assignatura	La lectura de dossiers de documents, del material disponible a la xarxa i de les exposicions del professor a les classes magistrals, serviran per a la preparació de les activitats pràctiques pel desenvolupament del temari.	18
Estudi i treball autònom en grup	Projecte d'aplicació, observació i documentació en un centre d'un programa de	Dissenyar i desenvolupar un projecte d'innovació o investigació educativa	20

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
	investigació o innovació educativa.		

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes a l'assignatura observació i Documentació, seran valorades mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A continuació s'indiquen quins seran els aspectes que es tindran en compte, les tècniques o instruments que s'empraran, els criteris que s'utilitzaran per a valorar cadascun dels aspectes (amb indicació de la ponderació en la qualificació final que obtingui l'estudiant), i la tipologia avaluativa (recuperable o no recuperable).

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Presentació dels continguts dels temes

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Exposició dels continguts per part del professor, amb diferents recursos. S'empraran diferents estratègies didàctiques: l'exposició magistral, l'anàlisi de documents visuals, l'exemplificació i debat a partir la descripció d'experiències de la pràctica educativa.
Criteris d'avaluació	És valorarà la correcció i claretat en l'exposició, així com, l'ús fonamentat i raonat dels continguts de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Exercici pràctic sobre un supòsit d'investigació educativa

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	L'alumnat posarà en pràctica estratègies, criteris, procediments i instruments d'innovació educativa.
Criteris d'avaluació	És valorarà la correcció i claretat en l'exposició, així com, l'ús fonamentat i raonat dels continguts de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Guia docent

Treball a partir dels materials ofertats per l'assignatura

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	La lectura de dossiers de documents, del material disponible a la xarxa i de les exposicions del professor a les classes magistrals, serviran per a la preparació de les activitats pràctiques pel desenvolupament del temari.
Criteris d'avaluació	Es valorarà aquesta activitat amb un document . Per aquest treball es requerirà la lectura prèvia d'alguns documents o l'elaboració d'alguna tasca específica. Per altra part es valorarà l'exposició del treball. De les exposicions es valorarà, fonamentalment, el grau de preparació dels continguts per fer l'exposició, l'eficàcia del format de presentació per millorar la comprensió, l'adequació del ritme de l'exposició, l'adequació de l'ordre dels continguts, i la claredat de l'exposició per a la comprensió de la temàtica.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Projecte d'aplicació, observació i documentació d'un programa de investigació o innovació educativa.

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Dissenyar i desenvolupar un projecte d'innovació o investigació educativa en un centre
Criteris d'avaluació	Es tendran en compte els següents aspectes per a l'avaluació del projecte: (a) la correcta aplicació de les estratègies i recursos d'innovació i recerca educativa, (b) el treball realitzat en el desenvolupament de les fases de disseny, anàlisi i interpretació del projecte elaborat i (c) la qualitat de la documentació i exposició del projecte realitzat grupalment. Aquesta activitat es podrà recuperar durant el període d'avaluació extraordinari (setembre).

Percentatge de la qualificació final: 30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Per a una assignatura com aquesta, en constant canvi, es fa molt difícil assenyalar una bibliografia en format imprès que, després de poc temps, no quedi obsoleta. Per aquest motiu, aquí només s'inclouen unes poques obres més bàsiques.

En el moment de començar el curs, i dins l'entorn virtual de formació, s'assenyalaran tota una sèrie de materials complementaris, que es podran consultar allí mateix, o es podran trobar a Internet.

Bibliografia bàsica

Barba, Carme - Capella, Sebastià. Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia. Graó, Barcelona 2010.
Gather Thurler, Monica. Innovar en el seno de la institución escolar. Graó, Barcelona 2004.

Bibliografia complementària

Revistes:
Guix
Cuadernos de Pedagogía
Revista Escuela: Competencias Básicas nº 1 al 9
Alambique
Enseñanza de las ciencias
Aula de innovación educativa

Guia docent

Investigación en la Escuela.

Altres recursos

Generals

- Al·lès, G. (n.d.). Recursos didàctics per a secundària. Retrieved from <http://recursosdidactics.wordpress.com/about/>
- Aprendizajesignificativo.com. (n.d.). Retrieved from <http://www.aprendizajesignificativo.es/>
- Competències Bàsiques - Illes Balears. (n.d.). Retrieved from <http://cbib.caib.es/edu365.cat>. (n.d.). Retrieved from <http://www.edu365.cat/>
- El Web Educatiu de les Illes Balears - Materials de Formació a Distància. (n.d.). Retrieved from http://weib.caib.es/Formacio/distancia/Materials_.htm
- Informàtica Educativa Illes Balears. (n.d.). Retrieved from <http://www.ieduca.caib.es/>
- Nosotros Competentes/Nosaltres Competents. (n.d.). Retrieved from <http://competentes.wordpress.com/>
- WebQuestCat. Portal de la Comunitat Catalana de WebQuest. (n.d.). Retrieved from <http://sites.google.com/site/webquestathome/>
- XTEC - Materials de formació. (n.d.). Retrieved from <http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/index.htm>
- Concepte de nadiu digital
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants Part 1. On the horizon, 9(5), 1–6. Retrieved May 1, 2011, from <http://www.marcprensky.com/writing/default.asp> (traducció lliure al castellà: <http://phobos.xtec.cat/jsamarra/images/stories/fitxers/natiusdigitals.pdf>)
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants Part 2. Do They Really Think Differently? On the horizon, 9(6), 1–9. Retrieved May 1, 2011, from <http://www.marcprensky.com/writing/default.asp>
- Redes - No me molestes mamá, estoy aprendiendo. (2010, December 5). Retrieved from <http://www.rtve.es/television/20101205/no-molestes-mama-estoy-aprendiendo/381903.shtml>
- Reig, D. (2010) ¿Nativos o naufragos digitales? Actitudes y competencias. | El caparazon. Retrieved from <http://www.dreig.eu/caparazon/2010/07/29/nativos-naufragos-digitales-competencias/>

Competències digitals dels docents

- Barakaldoko jardunaldiak24. (2010). Jordi adell: Competencias tics docentes y los PLE. Retrieved from <http://barakaldoko jardunaldiak24.blogspot.com/2010/10/jordi-adell-competencias-tics-docentes.html>
- Bernabé, I. (2010). El professorat com a aprenent amb les TIC. In Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia. (pp. 71 - 77). Barcelona: Ed. Graó.
- CENT. (2008). Estándares ISTE para profesores (NETS-T) 2008 en castellano | octeto. Retrieved from <http://cent.uji.es/octeto/node/2139>
- EduTEKA. (2008a). Estándares nacionales (EEUU) de tecnologías de la información y comunicación (TIC) para docentes (2008) (NETS-T). Retrieved from <http://www.eduteka.org/modulos/11/341/617/1>
- EduTEKA. (2008b). Estándares UNESCO de competencia en TIC para docentes. Retrieved from <http://www.eduteka.org/modulos/11/342/868/1>
- Marquès, P. (2000). Los docentes: Funciones, roles competencias necesarias, formación. Retrieved from <http://www.peremarques.net/docentes.htm>
- Marquès, P. (2008). Competencias digitales de los docentes. Retrieved from <http://peremarques.pangea.org/competenciasdigitales.htm>
- Vicancos, J. (2011). Aproximació a la competència digital del docent. Retrieved from <http://ticotac.blogspot.com/2011/06/aproximacio-la-competencia-digital.html>

Webquests

- Adell, J. (2008). Les webquests en l'educació infantil i primària (1st ed.). [Barcelona]: UOC.
- Barba, C., & Capella, S. (2009b). Formació del professorat: D109 - activitats d'aprenentatge a internet: Webquest - A manera d'introducció. Retrieved from http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdformacio/materials/td109/practica_1.html
- Barba, C. (n.d.). Selecció de webquest- de mestr@ a mestr@. Retrieved from <http://www.carmebarba.cat/>
- Capella, S. (2010). La web d'en Sebas. Retrieved from <http://www.tressisens.net/>

Guia docent

Dodge, B. (n.d.). Webquest.Org: Home. Retrieved from <http://webquest.org/>

March, T. (n.d.). Best webquests. Retrieved from <http://bestwebquests.com/>

Pérez, I. (2010). Qué son webquests. Retrieved from <http://www.isabelperez.com/webquest/index.htm>

Servei de Formació del Personal Docent . (2010). Formació del professorat: S1X1 - formació telemàtica específica educat1x1. Retrieved from http://www.xtec.cat/formaciotic/dvdfornacio/materials/ts1x1/practica_2-4.html

WebQuestCat. (n.d.). Webquestcat. Retrieved from <http://sites.google.com/site/webquestcathome/>

XTEC. (n.d.). XTEC - webquests. Retrieved from <http://www.xtec.cat/recursos/webquests/index.htm>Altres

Álvarez, D. (2013). Cómo hacer una infografía.[E-aprendizaje]. Retrieved from <http://e-aprendizaje.es/2013/02/21/como-hacer-una-infografia/>

Macià, J. C., & Ribas, S. (2009). Apren a utilitzar les pissarres digitals. Ús del programari i elaboració de materials didàctics. Conselleria d'Educació i Cultura - Govern de les illes Balears. Retrieved from <http://weib.caib.es/Formacio/distancia/Material/pissarres/guia.htm>www.edu365.cat

www.monografias.com

Pàgines WEB d'alguns centres de secundària on es realitzen projectes d'investigació

<http://www.divulgamat.net/>

<http://www.matematicalia.net/>

<http://www.weib.caib.es>

<http://www.xtec.cat/>

<http://www.cnice.mecd.es/recursos/index.html>

